

Anexa nr. ____ la ordinul ministrului educației și cercetării nr. ____ / __. __.2025

**Programa școlară pentru disciplina
Religie
Cultul Baptist**

**Clasele a IX-a – a XII-a
TC**

Învățământ liceal

- 2025 -

Anexa nr. __1. Programa școlară pentru disciplina *Religie Cultul Baptist* – TC

Filiera teoretică, profilul umanist, toate specializările
Filiera teoretică, profilul real, toate specializările
Filiera vocațională, profilul militar, toate calificările
Filiera vocațională, profilul artistic, toate specializările
Filiera vocațională, profilul pedagogic, toate specializările
Filiera vocațională, profilul sportiv, toate specializările
Filiera tehnologică, profil tehnic, toate calificările
Filiera tehnologică, profilul resurse naturale și protecția mediului, toate calificările
Filiera tehnologică, profilul servicii, toate calificările

NOTĂ DE PREZENTARE

Prezenta programă școlară completează curriculumul pentru disciplina **Religie cultul baptist**, cu aplicare pentru clasele din învățământul liceal, filiera teoretică, filiera tehnologică și filiera vocațională, forma cu frecvență zi, începând cu anul școlar 2026-2027. Pentru această categorie de clase, conform planurilor-cadru pentru învățământul liceal, forma cu frecvență zi, aprobate ca anexe la OMEC nr. 4350/2025, studiul disciplinei are următoarea alocare orară săptămânală, defalcată pe segmentul trunchi comun (TC):

An de studiu	Clasa a IX-a	Clasa a X-a	Clasa a XI-a	Clasa a XII-a
Tip segment curricular	TC	TC	TC	TC
Nr. săptămânal de ore	1	1	1	1

Programa școlară se elaborează în concordanță cu:

- *Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023;*
- *Recomandările Consiliului Uniunii Europene (2018) privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții;*
- *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național. Cadrul de referință al Curriculumului național, aprobat prin OME nr. 3239/2021;*
- *Profilul de formare al absolventului, aprobat prin OME nr. 6731/2023;*

Aceste documente stabilesc cadrul de dezvoltare al competențelor-cheie și al profilului de formare al absolventului de liceu, competențe la a căror formare contribuie și disciplina Religie.

Programa disciplinei Religie este elaborată potrivit modelului de proiectare curriculară centrat pe competențe. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul liceal, care descrie așteptările exprimate față de elev la sfârșitul învățământului liceal, prin raportare la cerințele exprimate în Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, precum și prin raportare la caracteristicile de dezvoltare ale elevilor.

Prin studierea Religiei, absolventul de liceu își dezvoltă identitatea personală și conștiința de sine, fundamentate pe valori spirituale și morale; demonstrează comportamente etice și responsabile, aplicabile în viața personală, socială și profesională; manifestă respect față de diversitate și disponibilitate pentru dialog constructiv; își consolidează cultura generală prin înțelegerea impactului religiei asupra civilizației și culturii universale; exersează capacitatea de reflecție critică și discernământ moral, esențiale pentru luarea deciziilor; se implică activ în comunitate, asumând valori de solidaritate, cooperare și responsabilitate civică.

Disciplina valorifică achizițiile formate în ciclul gimnazial, unde elevii au dobândit primele noțiuni de cultură religioasă, de morală și de raportare la valorile comunității. La liceu, accentul se mută de la acumularea de cunoștințe de bază la dezvoltarea competențelor de reflecție critică, discernământ moral și responsabilitate socială. Progresul vizează consolidarea unei identități personale asumate, pregătirea pentru viața adultă și integrarea valorilor spirituale în contexte sociale, culturale și profesionale mai complexe.

Este complementară cu disciplinele socio-umane prin perspectiva valorică și spirituală asupra omului și societății. Are caracter interdisciplinar, favorizând proiecte comune cu literatura, arta, științele sociale și educația civică.

Elemente de noutate pe care le aduce programa:

- Orientare spre competențe transversale (educația pentru cetățenie democratică, educația pentru viață, dezvoltare personală)
- Actualizarea conținuturilor (corelarea temelor religioase cu provocările lumii contemporane: digitalizare, ecologie, drepturile omului, migrație, multiculturalitate, inteligența artificială)
- Dimensiunea interactivă și practică (implicare socială, voluntariat, utilizarea proiectelor interdisciplinare)
- Deschiderea spre dialog (formarea competenței de dialog interconfesional și intercultural; prezentarea comparativă a valorilor comune ale diferitelor tradiții religioase)
- Accent pe formarea caracterului și a autocunoașterii (dezvoltarea rezilienței, a inteligenței emoționale și spirituale; instrumente de reflecție personală - jurnal reflexiv, portofoliu spiritual).

Structura programei școlare de Religie include, pe lângă nota de prezentare, următoarele elemente:

- Competențe generale (CG);
- Competențe specifice (CS) și exemple de activități de învățare (EAI);
- Conținuturi;
- Sugestii metodologice

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diverse.

Competențele generale se referă la achizițiile pe care elevul le dobândește la disciplina Religie pe parcursul întregului ciclu liceal. Acestea au un dublu rol: pe de o parte, reflectă contribuția disciplinei la profilul de formare al absolventului și, implicit, la dezvoltarea competențelor-cheie; pe de altă parte, structurează disciplina în funcție de profilul de formare.

Competențele specifice derivă din competențele generale și reprezintă etape intermediare în dobândirea acestora, fiind formate pe parcursul unui an școlar. Ele sunt adaptate nivelului de dezvoltare al elevilor, ghidează evaluarea performanțelor acestora și oferă cadrul pentru organizarea demersului didactic. Ca etape ale formării competențelor generale, competențele specifice evidențiază progresia acestora de la un an de studiu la altul, contribuind treptat la dezvoltarea competenței generale. Derivarea lor presupune o diferențiere atentă a etapelor procesului de învățare, astfel încât, la finalul studiului disciplinei Religie, elevii să fi dobândit competențele generale corespunzătoare.

Activitățile de învățare constituie contexte în care competențele specifice sunt dezvoltate, exersate și consolidate. Ele au rol orientativ și de recomandare pentru profesori, oferindu-le libertatea de a folosi exemplele propuse de programa școlară, de a le completa sau de a le înlocui, astfel încât să adapteze procesul didactic la realitățile concrete ale clasei. În acest mod, crearea de parcursuri de învățare individualizate și personalizate nu mai rămâne un simplu ideal, ci devine realizabilă prin metode și modalități concrete de aplicare.

Conținuturile învățării - sunt organizate pe domenii și reprezintă achiziții de bază prin care se urmărește formarea competențelor elevilor. La nivelul fiecărei clase, programa prezintă o ofertă curriculară care include aspecte de învățătura creștină, dialogul interreligios și intercultural, formarea morală aplicată și implicarea responsabilă în viața comunitară

Sugestiile metodologice oferă exemple de strategii didactice, repere pentru planificarea demersului didactic și elemente pentru evaluarea continuă. Acestea includ recomandări privind desfășurarea efectivă a procesului de predare-învățare-evaluare centrat pe formarea competențelor, exemple de strategii didactice care sprijină realizarea competențelor specifice, precum și propuneri de abordare interdisciplinară și integrată. În plus, acestea cuprind repere pentru evaluarea învățării, raportată la competențele urmărite, putând fi utilizate diverse forme, metode și instrumente de evaluare.

Cadrele didactice sunt încurajate să planifice didactica pe baza competențelor, să adapteze activitățile la context și să utilizeze metode variate de evaluare, cu accent pe progresul și dezvoltarea elevului.

Pentru a asigura un cadru coerent în predarea Religiei, programa școlară propune un set de elemente comune pentru toate cultele din România care au drept de predare a propriei religii în sistemul de

învățământ: lista competențelor generale, o parte dintre competențele specifice și o serie de exemple de activități de învățare și partea generală a sugestiilor metodologice. Listele de competențe specifice și de conținuturi sunt elaborate de către fiecare cult, permițând orientarea către teme relevante pentru fiecare dintre acestea.

COMPETENȚE GENERALE (CG)

C.G.1	Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
C.G.2	Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii
C.G.3	Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale
C.G.4	Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comunității în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

CLASA a IX-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS) ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

IX.CS.1.1. Definirea componentelor majore ale identității religioase
<ul style="list-style-type: none">
- <i>lecturarea de texte biblice referitoare la existența lui Dumnezeu, existența lui Satan, ispitirea omului, problema păcatului, nevoia de mântuire, rolul credinței, misiunea creștinului;</i>
- <i>realizarea unor organizatoare grafice (de exemplu: tabele cronologice, hărți conceptuale, scheme comparative) pentru sistematizarea informațiilor referitoare la nașterea sau întruparea Domnului Isus, viața și lucrarea de răscumpărare a Domnului Isus Hristos, a doua venire a lui Hristos;</i>
- <i>identificarea de informații pe tema prezenței creștinului în diferite contexte de viață (în familie, la locul de muncă, în societate), a diferitelor activități sociale și civice desfășurate de creștini;</i>
IX.CS.1.2. Descrierea elementelor care definesc diverse comunități sociale
<ul style="list-style-type: none">
- <i>identificarea caracteristicilor ce definesc comunitatea familiei, comunitatea clasei, a locului de muncă, a grupului de prieteni etc.;</i>
- <i>descrierea unor corespondențe atitudinale între comportamentul creștinului în familie și în afara ei;</i>
- <i>identificarea unor texte biblice referitoare la comunitatea familiei în cultura poporului evreu;</i>
- <i>explicarea comparativă a caracteristicilor familiei evreiești cu cele ale familiilor din zilele noastre;</i>
IX.CS.1.3. Explicarea caracteristicilor care definesc învățătura de credință creștină
<ul style="list-style-type: none">
- <i>interpretarea caracteristicilor esenței (naturii) lui Dumnezeu, a atributelor Sale non-morale (naturale) și a atributelor morale;</i>
- <i>identificarea semnificației lucrării Duhului Sfânt în viața păcătosului, a implicării Duhului Sfânt în convingerea de păcat, a semnificației termenilor de Cale, Adevăr și Viață atribuiți lui Hristos;</i>
- <i>stabilirea de corespondențe între textele biblice referitoare la mandatul cultural încredințat omului, scopul și sensul vieții etc.</i>

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

IX.CS.2.1. Analizarea elementelor definitorii ale religiei iudeo-creștine și a rolurilor acesteia în plan istoric, social și cultural
<ul style="list-style-type: none">
- <i>analizarea unor elemente de diversitate în modul de cunoaștere a lui Dumnezeu și de manifestare a credinței, pornind de la realități concrete de viață;</i>
- <i>exerciții de corelare a responsabilităților pe care le are credinciosul în raport cu sinele și cu Dumnezeu;</i>
- <i>realizarea unor activități cu rol de reflecție asupra scopului și sensului vieții.</i>
IX.CS.2.2. Aplicarea unor reguli de comportament moral-religios pentru diferite contexte de viață, din perspectiva propriei religii
<ul style="list-style-type: none">
- <i>aplicarea unor reguli de comportament specifice diferitelor contexte (școlare, familiale, sociale), în acord cu valorile moral-religioase;</i>
- <i>identificarea unor asemănări și deosebiri în ceea ce privește valorile proprii și cele ale persoanelor din jur (de exemplu: colegi, prieteni, părinți, profesori), legate de aspecte precum libertatea, responsabilitatea, etica muncii, implicarea civică, virtuțile creștine;</i>
- <i>exemplificarea responsabilităților pe care le are credinciosul în raport cu autoritatea la nivel familial, social, politic (ascultare, respect, subordonare, supunere etc.);</i>
IX.CS.2.3. Argumentarea aplicării normelor moral-religioase în viața personală și a grupurilor de apartenență, în relație cu normele civice

- stabilirea de corespondențe între libertatea și responsabilitatea creștinului în relație cu propriile valori moral-religioase;
- compararea unor aspecte de credință comune în religiile lumii, utilizând diferite surse de informare (internet, discuții cu personal de cult sau membrii ai diferitelor culte religioase din comunitate);
- realizarea unor activități cu rol de aplicare pentru viața personală și a comunității a normelor moral-religioase legate de autodisciplină, stăpânire de sine, ascultare, vorbire sănătoasă, comportament autentic, respect etc., cu exemplificări biblice (ex: Iosif, Daniel, cei trei tineri în Babilon etc.);

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

IX.CS.3.1. Justificarea rolului valorilor religioase în luarea deciziilor privind viața personală

- formularea unor opinii legate de importanța alegerilor bazate pe principiile Scripturii în orice domeniu al vieții personale sau comunitare (familie, muncă, implicare civică, misiune);
- susținerea prin exemple a nevoii de reziliență față de presiunea anturajului, plecând de la afirmațiile: „Tovărășiile rele strică obiceiurile bune” sau „Spune-mi cu cine te însoțești, ca să-ți spun cine ești”;
- exerciții de validare a onestității și integrității în viața personală, în contrast cu ipocrizia și trăirea în compromis.

IX.CS.3.2. Aprecierea elementelor definiției ale propriei identități religioase

- evaluarea valorilor tradiționale (biblice) în fața provocărilor actuale la adresa familiei creștine;
- compararea diferitelor perspective cu privire la rolul și valoarea muncii, în vederea susținerii atitudinii creștine față de muncă (virtute, datorie și onoare);
- exerciții de interpretare a rolului creștinului de a trăi ca „ambasador al Împărăției lui Dumnezeu”.

IX.CS.3.3. Argumentarea unor responsabilități față de sine și față de comunitate, prin raportarea la valorile moral-religioase

- exerciții de motivare a elevilor la a-și evalua modul de comunicare, comparând vorbirea folositoare cu cea nefolositoare, precum și valoarea „vorbirii cu har”;
- realizarea unor activități cu rol de susținere a nevoii de implicare activă a creștinului în viața comunității prin acțiuni de voluntariat, întrajutorare, promovarea păcii și armoniei;
- formularea unor opinii cu privire la nevoia de ascultare și cinstită a părinților, cu scopul de a-i motiva pe elevi să respecte porunca dată de Dumnezeu (Exod 20:17; Efeseni 6:1-3).

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

IX.CS.4.1. Crearea unor contexte sociale pentru realizarea și menținerea solidarității comunitare

- proiectarea unor întâlniri cu reprezentanți ai diferitelor confesiuni religioase pentru abordarea unor teme de interes comun (atitudinea față de părinți, respectul față de autorități, etica muncii etc.);
- planificarea unor ieșiri sau vizite cu grupuri de elevi de diferite confesiuni pentru desfășurarea unor activități de voluntariat în cadrul unor instituții cu caracter social (orfelinate, centre de bătrâni etc.);
- organizarea de dezbateri pe marginea unor aspecte de credință comune diferitelor culte existente la nivelul comunității (de exemplu: sărbători comune, obiceiuri comune);

IX.CS.4.2. Proiectarea unor activități individuale sau de grup prin respectarea valorilor religioase

- organizarea de evenimente sportive, competiții, concursuri, care să vizeze aplicarea cunoștințelor asimilate la disciplina Religie (legate de conduită, comunicare, autodisciplină etc.);

- crearea unui podcast religios în care să poată fi dezbătute teme precum: „Valoarea integrității”, „Vorbirea sănătoasă”, „Respectul față de părinți”, „Disciplinele spirituale” etc.;
- realizarea în echipă a unor proiecte multimedia interdisciplinare (prezentare, afiș) cu tema: „Cumpătarea creștină – echilibru între dar și responsabilitate”.

IX.CS.4.3. Formularea unor criterii specifice pentru promovarea comuniunii prin organizarea de evenimente religioase, istorice și culturale

- elaborarea unor regulamente specifice pentru organizarea unei tabere creștine sau a unei „școli biblice de vacanță” pentru copiii etc.;
- propunerea unor soluții privind participarea la programele Bisericii locale, organizarea de serbări, festivaluri de muzică, concerte religioase etc.;
- crearea unor îndrumare orientative pentru scrierea unui proiect cu caracter social sau a unui proiect de cercetare în domeniul religios / istoric etc.

CLASA a IX-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
I. Isus Hristos, modelul desăvârșit de trăire	<p>1. Hristos, Căpetenia și desăvârșirea credinței (Hristos – temelia credinței; îndreptățirea prin credință; obstacole în calea credinței; perseverența în credință; trăirea și umblarea prin credință – Evrei 11:1, 12:2-4; 2 Cor. 4:18)</p> <p>2. Hristos, singurul Mântuitor (lucrarea de convingere cu privire la păcat realizată de Duhul Sfânt; chemarea la mântuire; Hristos – autorul mântuirii; mântuirea ca har salvator; calea spre mântuire – 1 Timotei 1:15; Luca 19:10; Ioan 6:44)</p> <p>3. Hristos, Cuvântul întrupat (Hristos – Dumnezeu venit la noi; naștere sau întrupare; revelația deplină; Chipul Dumnezeului nevăzut – Ioan 1:14; Isaia 9:6-7; Coloseni 1:15)</p> <p>4. Hristos, Calea, Adevărul și Viața (singura Cale spre Dumnezeu, Adevărul care ne face liberi; Viața care nu se sfârșește niciodată – Ioan 14:6, 8:36)</p>
II. Identitatea, apartenența și rolul credinciosului în Biserică și societate	<p>Creștinul în relație cu sine și cu cei din jur</p> <p>1. Creștinul și viața personală (disciplinele spirituale, Roada Duhului în contrast cu faptele firii, idealuri la care creștinul trebuie să aspire, valori creștine, dorința de creștere spirituală – Galateni 5:19-24)</p> <p>2. Creștinul și familia (valori tradiționale și provocări actuale; familia în planul lui Dumnezeu; sacralitatea familiei; familia – temelia societății)</p> <p>3. Creștinul la locul de muncă (munca – virtute, datorie și onoare; creați să ne bucurăm de lucrarea mâinilor noastre; atitudinea creștinului față de muncă; a-L onora pe Dumnezeu prin munca noastră – Efeseni 4:32)</p> <p>4. Creștinul și implicarea civică (prezența creștinului în societate; rolul activ în viața comunității; implicarea în activități de voluntariat; ajutorarea celor nevoiași; promovarea păcii și armoniei – Romani 13:7)</p> <p>5. Creștinul în misiune (creștinul în lume, dar ca ambasador al unei alte Împărății; trăirea în lumina veșniciei – 2 Corinteni 5:20; Matei 6:21)</p>

Domenii de conținut	Conținuturi
III. Creștinismul în raport cu alte concepții despre lume și viață	Concepții creștine și necreștine 1. Dumnezeu (căi de cunoaștere a lui Dumnezeu; esența și atributele lui Dumnezeu; lucrările lui Dumnezeu) 2. Omul, scopul și sensul vieții (originea omului; natura și destinul omului; înțelegerea sensului vieții; reflexii filosofice și spirituale) 3. Mântuirea (fundamentul mântuirii omului; pocăința și credința; mântuirea prin har; începutul, continuarea și desăvârșirea mântuirii) 4. Familia (imaginea familiei biblice; familia în contextul Vechiului și Noului Testament; familia tradițională și familia contemporană)
IV. Alegeri și responsabilități ale credinciosului în fața provocărilor contemporane	1. Respectul față de autoritate (atitudinea față de părinți, profesori, conducători; comportamente responsabile – 1 Petru 2:17) 2. Ascultarea și cinstirea părinților (porunca biblică; construirea încrederii în relația părinte-copil – Exod 20:17; Efeseni 6:1-3) 3. Onestitate sau ipocrizie (trăirea în adevăr; corectitudine și curăție morală; renunțare la trăirea unei vieți duplicitare – 1 Ioan 3:18) 4. Vorbirea sănătoasă (comunicarea verbală și non-verbală; cuvinte folositoare și nefolositoare; îmblânzirea limbii; vorbirea cu har) 5. Asumarea responsabilității (drepturi și îndatoriri personale; responsabilități în viața personală și comunitară) 6. Integritate sau compromis (păstrarea integrității personale în fața presiunilor, în diferite contexte de viață, în devenirea personală etc. – Psalmul 1) 7. Autodisciplină sau conformare (importanța autodisciplinei și rolul ei formativ; reziliență față de presiunea anturajului – Romani 12:2; Proverbe 13:20) 8. Luarea deciziilor în viață (alegeri înțelepte; folosirea principiilor biblice în căutarea călăuzirii – Psalmul 119:105; Proverbe 3:5-6)

CLASA a X-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS) ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

X.CS.1.1. Identificarea trăsăturilor morale și spirituale ale Domnului Isus Hristos ca model desăvârșit de viață
<ul style="list-style-type: none">
- <i>lecturarea ghidată a unor texte biblice care surprind trăsăturile Mântuitorului ca Ziditor și Cap al Bisericii, pentru realizarea unei hărți conceptuale „Isus Hristos – Capul Bisericii”;</i>
- <i>participarea la discuții dirijate privind direcția dată de Hristos Bisericii și modul în care Biserica își îndeplinește datoria de a trăi în supunere și ascultare de Hristos, folosind pasaje biblice în care este prezentă metafora „trupul lui Hristos”.</i>
X.CS.1.2. Descrierea modului în care relația personală cu Hristos și participarea la viața comunității de credință contribuie la formarea identității religioase
<ul style="list-style-type: none">
- <i>notarea unor experiențe, trăiri sau gânduri care reflectă legătura personală cu Dumnezeu și participarea la viața comunității de credință redactând un jurnal spiritual: „Ce înseamnă pentru mine să fiu ucenic al lui Hristos?”;</i>
- <i>indicarea modalităților de implicare a membrilor comunității religioase în viața Bisericii, pentru a identifica efectele participării asupra dezvoltării personale.</i>
X.CS.1.3. Explicarea modului în care atitudinile, comportamentele și mărturia personală a credinței exprimă apartenența la comunitatea credincioșilor
<ul style="list-style-type: none">
- <i>ilustrarea credinței autentice în contextul actual, analizând acțiunile unor creștini contemporani care pot fi considerați modele;</i>
- <i>interpretarea de jocuri de rol privind mărturisirea credinței în contexte cotidiene, pentru identificarea modului în care atitudinile și reacțiile arată credința și apartenența la comunitatea creștină.</i>

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

X.CS.2.1. Examinarea elementelor care diferențiază viziunea creștină baptistă despre lume și viață de alte curente religioase de gândire
<ul style="list-style-type: none">
- <i>compararea Mărturisirii de credință baptistă cu texte din alte confesiuni și religii, pe baza unor resurse digitale, identificând asemănări și deosebiri prin realizarea unui tabel sinoptic al valorilor și perspectivelor;</i>
- <i>participarea la o dezbatere cu tema: „Toate religiile duc la Dumnezeu?”, în cadrul căreia se clarifică unicitatea mesajului creștin și viziunea baptistă asupra mântuirii.</i>
X.CS.2.2. Compararea principiilor morale specifice Creștinismului cu cele promovate de alte religii
<ul style="list-style-type: none">
- <i>cercetarea unor pasaje relevante despre morală din cărțile sfinte ale marilor religii ale lumii pentru a identifica diferitele moduri în care este privită moralitatea;</i>
- <i>explicarea modului în care valorile creștine influențează conceptul de responsabilitate față de Dumnezeu, față de sine, față de mediul înconjurător și față de semenii.</i>
X.CS.2.3. Argumentarea importanței respectului față de libertatea religioasă și a dialogului între oameni de credințe diferite
<ul style="list-style-type: none">
- <i>analizarea unor texte biblice despre respectul și dragostea față de aproapele, pentru a evidenția importanța dialogului autentic și plin de har, realizând unui eseu reflexiv: „Cum ar arăta lumea fără libertate religioasă?”</i>

- participarea la dialoguri cu persoane de credințe diferite pe tema libertății religioase, identificând domeniile comune de gândire religioasă și urmărind cooperarea și argumentarea pașnică a principiilor morale.

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

X.CS.3.1. Investigarea situațiilor de viață din perspectivă religioasă, pentru a deduce principii morale și a lua decizii bazate pe credință, reflectând un caracter integru

- evaluarea unor situații de viață concrete (ex: relația cu colegii, presiunea grupului, dileme morale) pentru a identifica principii creștine relevante (ex: iubirea aproapelui, sinceritatea, dreptatea);
- interpretarea unor texte biblice prin completarea unei fișe care să cuprindă principii morale pentru a le aplica la o situație contemporană.

X.CS.3.2. Analizarea factorilor care pot influența deciziile morale ale tinerilor în viața de zi cu zi

- argumentarea importanței principiilor biblice privind luarea deciziilor pe plan personal, profesional, comunitar, și etic, pentru a ajunge la excelență;
- interpretarea răspunsurilor, în urma aplicării chestionarului „Ce factori te influențează cel mai mult când iei decizii morale?” pentru a înțelege dilemele morale.
- aplicarea chestionarului „Ce factori te influențează cel mai mult când iei decizii morale?” și interpretarea răspunsurilor, pentru a înțelege dilemele morale.

X.CS.3.3. Justificarea aplicării învățaturii creștine în luarea deciziilor din viața personală și a comunității

- compararea unor personaje biblice cu reacții diferite la situații de viață (ex. Iosif, Moise, Saul, Ieroboam etc.), pentru a extrage principii creștine ce pot ghida decizii similare astăzi;
- analizarea deciziilor comunitare din perspectiva credinței, pentru a justifica modul în care valorile creștine pot contribui la binele comun.

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

X.CS.4.1. Aplicarea corectă și adecvată a principiilor creștine în diverse situații de viață.

- realizarea unui interviu cu un pastor/profesorul de la clasă pentru a prezenta câteva moduri prin care se poate contribui la constituirea unei comunități unite prin respect, cooperare și dragoste;
- crearea profilului unei comunități non-conflictuale, studiind texte biblice care accentuează rezolvarea problemelor (ex: Romani 12:14-21) pentru a identifica principiile creștine care contribuie la comuniunea în societate.

X.CS.4.2. Adoptarea unei atitudini pozitive față de semenii și mediul înconjurător, conforme învățaturii creștine

- identificarea nevoilor comunității prin consultarea listelor de proiecte sociale pentru implicarea în diferite acțiuni pe o anumită perioadă de timp (efectuarea temelor cu copii care provin din medii defavorizate, vizite la centre sociale);
- planificarea unei acțiuni care să reflecte o atitudine pozitivă față de semenii și mediul înconjurător prin ecologizarea/amenajarea unor zone cu spații verzi.

X.CS.4.3. Evaluarea consecințelor lipsei de respect și toleranță față de valorile religioase și morale ale celorlalți

- crearea de situații conflictuale imaginare între comunități cu valori religioase diferite pentru identificarea factorilor care declanșează și favorizează astfel de situații;
- propunerea de soluții pentru rezolvarea situațiilor conflictuale între comunități cu valori religioase diferite, menținând respectul și toleranța față de ceilalți.

CLASA a X-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
I. Isus Hristos, modelul desăvârșit de trăire	<p>1. Hristos, Capul Bisericii (supremația lui Hristos în Biserică; direcția dată de Hristos Bisericii; datoria Bisericii de a trăi în supunere și ascultare de Hristos);</p> <p>2. Hristos, Ziditorul Bisericii (jertfa lui Hristos – temelia necesară și suficientă pentru zidirea Bisericii; Hristos – pacea noastră; rolul lui Hristos în desăvârșirea credincioșilor etc.);</p> <p>3. Hristos, unicul mijlocitor între Dumnezeu și om (justificarea omului înaintea lui Dumnezeu; reconcilierea omului cu Dumnezeu);</p> <p>4. Hristos și promisiunea revenirii Sale (iubirea lui Hristos pentru Biserică; pregătirea Bisericii pentru revenirea lui Hristos)</p>
II. Identitatea, apartenența și rolul credinciosului în Biserică și în societate	<p>Sistemul de valori în Biserica Primară</p> <p>1. Viața fundamentată în mesajul Scripturii (preocuparea pentru învățătura Apostolilor; confruntarea ereziilor)</p> <p>2. Relații puternice în interiorul Bisericii (trăirea în părtășie; comuniunea și legătura frățească)</p> <p>3. Prețuirea Lucrării lui Hristos (comemorarea morții și învierii lui Hristos; practicarea frângerii pâinii)</p> <p>4. Viața în dependență de Dumnezeu (rugăciunea comună și stăruința în rugăciune)</p>
III. Creștinismul în raport cu alte concepții despre lume și viață	<p>Concepții creștine și necreștine</p> <p>1. Cunoaștere (revelația generală și specială; Isus Hristos – apogeul revelației lui Dumnezeu: „Cine M-a văzut pe Mine, L-a văzut pe Tatăl” – Ioan 14:9)</p> <p>2. Autoritate și ascultare (diferența dintre autoritate și putere; ascultarea generată de înțelegerea autorității lui Dumnezeu)</p> <p>3. Dragoste (sensurile termenului din limba greacă: <i>agape, fileo, eros</i>; Isus Hristos – expresia fidelă a dragostei lui Dumnezeu; dragostea adevărată și dragostea falsă)</p> <p>4. Posesiuni și prosperitate (omul și exercitarea mandatelor cultural și preoțesc; omul ca administrator al Creației; perspectiva Bibliei asupra posesiunilor și bogăției)</p>
IV. Alegeri și responsabilități ale credinciosului în fața provocărilor contemporane	<p>1. Temerea de Dumnezeu sau frica de oameni (frica de Domnul, ca „început al înțelepciunii”).</p> <p>2. Comunitatea credincioșilor ca spațiu al excelenței morale (etosul eclezial ca resursă pentru manifestarea excelenței morale)</p> <p>3. Disciplină și perseverență pentru excelență - antidot pentru mediocritate (performanța ca expresie a mărturiei creștine – Deuteronom 28:13)</p> <p>4. Comportament altruist sau promovarea eului (manifestarea dragostei; aplicarea mesajului din 1 Corinteni 13 în contextul antropocentrismului)</p> <p>5. Implicare activă sau tendința de izolare sau de singurătate (participare la viața bisericii; viața creștină ca împlinire a nevoilor fundamentale ale omului: nevoia de Dumnezeu, nevoia de semnificație și nevoia de comuniune);</p> <p>6. Iertarea deplină sau păstrarea resentimentelor (iertarea lui Dumnezeu – model pentru rezolvarea conflictelor interumane – Isaia 43:23);</p> <p>7. Aspirațiile omului și planul desăvârșit al lui Dumnezeu (nevoia de armonizare a planurilor personale cu planul lui Dumnezeu – Proverbe 16:9, 19:21; rolul încercărilor, suferinței)</p>

Domenii de conținut	Conținuturi
	8. Cercul social și influența acestuia (comunitatea creștină; grupul de tineri; nevoia de acceptare sau păstrarea identității proprii și a liberului arbitru – Evrei 11:7, 38a)

CLASA a XI-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS) ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - *Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață*

XI.CS.1.1. Descrierea componentelor identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață
<ul style="list-style-type: none">
- scrierea unui text pornind de la întrebarea: „Cum se vede credinciosul în lume?”;
- explicarea prin exemple a modului în care un ucenic al lui Hristos își manifestă credința în viața cotidiană;
- identificarea trăsăturilor identității creștine în viața și lucrarea Domnului Isus.
XI.CS.1.2. Identificarea unor elemente de natură religioasă în creațiile culturale
<ul style="list-style-type: none">
- recunoașterea și descrierea mesajului biblic despre fericire și a celui promovat de cultura contemporană;
- identificarea elementelor creștine în operele artistice sau literare;
- descrierea modului în care valorile creștine se reflectă (sau sunt contrazise) în contextul vieții sociale.
XI.CS.1.3. Compararea unor elemente interdisciplinare care contribuie la exprimarea identității religioase
<ul style="list-style-type: none">
- descrierea relației dintre credință, rațiune și știință pe baza unor exemple biblice;
- identificarea unor decizii morale și explicarea principiilor creștine implicate;
- descrierea principiilor libertății religioase și menționarea legăturii lor cu drepturile omului.

C.G. 2 - *Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii*

XI.CS.2.1. Aplicarea principiilor eticii din religiile lumii în abordarea unor probleme actuale și universale
<ul style="list-style-type: none">
- analizarea principiilor biblice legate de moralitate, adevăr, compasiune și justiție;
- aplicarea principiilor biblice la probleme contemporane: violență, corupție, nedreptate socială;
- dezbateră pe marginea felului în care compasiunea și justiția pot transforma lumea contemporană.
XI.CS.2.2. Identificarea valorilor universale din religiile lumii și a modalităților specifice de exprimare a acestora
<ul style="list-style-type: none">
- prezentare comparativă între „Fericiri” și principii etice universale;
- realizarea unei hărți mentale: „Valorile lui Hristos versus valorile lumii”;
- alegerea unui gest de dragoste necondiționată și aplicarea lui într-un context concret.
XI.CS.2.3. Compararea unor valori universale în Creștinism și în alte concepții despre lume și viață
<ul style="list-style-type: none">
- realizarea unui tabel comparativ cu valori universale (ex: iubirea, adevărul, libertatea, demnitatea, compasiunea) și modul în care acestea sunt înțelese în Creștinism și într-o altă concepție despre lume;
- aplicarea principiilor biblice în probleme morale contemporane, în dialog cu alte concepții și religii;
- compararea concepției creștine despre muncă, fericire și responsabilitate cu cei din alte concepții despre lume și viață.

C.G. 3 - *Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religioase-morale*

XI.CS.3.1. Argumentarea învățăturilor desprinse din viețile personajelor biblice, ca modele și repere demne de urmat

- analiza trăsăturilor morale ale personajelor biblice (ex. Daniel, Iosif, Estera, Pavel);
- corelarea deciziilor personajelor biblice cu viața tinerilor de azi;
- alegerea și justificarea principiilor morale din viața unor personaje biblice care pot fi aplicate în viața personală și comunitară.

XI.CS.3.2. Evidențierea necesității virtuților în relațiile interpersonale și comunitare ale tinerilor

- evaluarea relațiilor din perspectiva eticii creștine;
- compararea comportamentelor pozitive și negative observate în viața comunității, folosind proiecte de documentare și indicând virtuțile ce trebuie cultivate pentru a dezvolta relații sociale sănătoase;
- elaborarea unui set de reguli biblice pentru menținerea relațiilor sănătoase în grupul de tineri.

XI.CS.3.3. Analizarea modului în care deciziile personale reflectă credința în Dumnezeu

- examinarea efectelor alegerilor morale asupra propriei vieți;
- înțelegerea și argumentarea asumării importanței responsabilității individuale față de Dumnezeu și comunitate;
- studiu de caz: „Aleg între adevăr și compromis”.

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane**XI.CS.4.1. Dezvoltarea contextelor de coeziune socială prin perspectiva promovării unor modele creștine**

- proiectarea unei activități concrete în care se aplică modelul lui Hristos în relațiile sociale;
- planificarea unei acțiuni de misiune/ ajutorare la nivel local/internațional;
- realizarea unui mini-documentar despre impactul misionarilor asupra unei comunități.

XI.CS.4.2. Evaluarea modurilor în care provocările actuale influențează viața religioasă a persoanei și a comunității

- crearea unei campanii de conștientizare privind impactul tehnologiei, dependențelor și secularismului asupra vieții spirituale și sociale;
- dezvoltarea unui ghid digital interactiv, intitulat: „Provocările credinței în lumea de azi”, care să ofere soluții biblice pentru cei ce se confruntă cu dileme morale contemporane;
- formularea unor strategii de reziliență spirituală prin care elevii propun practici personale și comunitare (rugăciune, ucenicie, solidaritate), pentru întărirea credinței, în fața provocărilor actuale. .

XI.CS.4.3. Implicarea activă în proiecte de slujire și mărturie creștină

- proiectarea și implementarea unei acțiuni de voluntariat ecologic;
- realizarea unei campanii de mărturie creștină în online, prin transmiterea de mesaje biblice autentice pe rețelele sociale și promovând etica digitală;
- crearea și coordonarea unui proiect de ajutorare la nivel comunitar (azil, orfelinat).

CLASA a XI-a**CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII**

Domenii de conținut	Conținuturi
I. Isus Hristos, modelul desăvârșit de trăire	1. Hristos, Omul ispitit dar fără păcat (ispitirea lui Isus în pustie; puterea exemplului lui Hristos în lupta cu ispitele; postul, rugăciunea și Cuvântul ca arme în lupta cu ispitele) 2. Hristos, Învățătorul desăvârșit (Hristos – Învățătorul cu autoritate; Predica de pe Munte – „Constituția creștinismului”);

Domenii de conținut	Conținuturi
	<p>metode folosite de Domnul Isus: pilde, dialog, fapte, exemplul personal; relevanța învățării lui Isus Hristos)</p> <p>3. Hristos în relație cu Neamurile (ne-evreii) (Hristos și femeia cananeancă – Matei 15:21-28; Hristos și sutașul roman – Matei 8:5-13; Hristos și femeia samariteană – Ioan 4:1-26; Marea Trimitere)</p> <p>4. Hristos și oponenții Săi (liderii religioși ai vremii: fariseii, saducheii, cărturarii; atitudinea lui Hristos: răbdare, blândețe, curaj, fermitate și adevăr; răspunsul lui Isus în fața opoziției: înțelepciune și iubire; de la popularitate la împotrivire și cruce)</p>
<p>II. Identitatea, apartenența și rolul credinciosului în Biserică și societate</p>	<p>Creștinul și lumea în care trăiește</p> <p>1. Creștinul și modelele de viață promovate de lume (identificarea modelelor promovate de lume: succes, putere, plăcere, faimă, popularitate, autosuficiență; modelul Domnului Isus: smerenie, slujire, ascultare de voia Tatălui; chemarea la sfințenie)</p> <p>2. Creștinul și tendințele societății (mersul lumii; atitudinea credinciosului față de materialism, relativism, consumism etc.; trăirea valorilor creștine în mijlocul unei lumi ostile; răspunsul biblic la provocările actuale: nedreptate, violență, corupție etc.)</p> <p>3. Creștinul și dimensiunea invizibilă a realității spirituale (duhul lumii; conștientizarea luptei spirituale – Ioan 14:17; pericolul învățăturilor false; armura duhovnicească – Efeseni 6:10-18; umblarea sub călăuzirea Duhului Sfânt; importanța disciplinelor spirituale)</p> <p>4. Creștinul și realitatea transcendentă a Împărăției lui Dumnezeu (lumea de dincolo; credința în viața veșnică; realitatea prezenței Împărăției lui Dumnezeu; trăirea în lumina veșniciei; așteptarea activă a revenirii Domnului Isus)</p>
<p>III. Creștinismul în raport cu alte concepții despre lume și viață</p>	<p>Concepții creștine și necreștine</p> <p>1. Creație și mediul înconjurător (Doctrina Creației: Dumnezeu – Creator suveran al Universului; Creația ca expresie a înțelepciunii și bunătății Sale – Genesa 1-2, Psalmul 19; chemarea omului la isprăvnicie și responsabilitate față de mediul înconjurător – Genesa 2:15; Căderea și efectele asupra Creației – Romani 8:19-22; responsabilitatea creștinului față de mediul înconjurător: respect, echilibru, recunoștință, protejarea ecosistemului natural)</p> <p>2. Fericire (fericirea ca stare de binecuvântare spirituală și comuniune cu Dumnezeu – Matei 5:3-12, Ioan 15:11; apropierea de Domnul și păstrarea unei relații vii cu Hristos, ca sursă a adevăratei fericiri)</p> <p>3. Moralitate, bine și rău (fundamentul moralei creștine: caracterul lui Dumnezeu; Legea morală și poruncile divine – Exod 20, Matei 22:37-40; binele și răul din perspectiva Legii lui Dumnezeu; conștiința omului ca martor moral – Romani 2:15)</p> <p>4. Rolul și valoarea muncii (munca – parte a planului divin; valoarea spirituală a muncii: slujire, responsabilitate, integritate, hămicie – Coloseni 3:23, Efeseni 4:28; munca – mijloc de glorie și de împlinire a mandatului cultural)</p>
<p>IV. Alegeri și responsabilități ale credinciosului în fața provocărilor contemporane</p>	<p>1. Caracter permanent sau succes efemer (faimă, popularitate sau valori creștine autentice; valoarea caracterului în raport cu reputația; pericolul mândriei și al dorinței de afirmare; cultul personalității; modelul biblic al smereniei și credincioșiei – ex. Daniel, Iosif, Pavel; perspectiva valorilor eterne)</p> <p>2. Autenticitate sau conformare (confort pasiv sau curajul asumării identității; identitatea creștinului ca ucenic al lui Hristos;</p>

Domenii de conținut	Conținuturi
	<p>manifestarea curajului – ex. Estera, Daniel, Petru și Ioan; frica de oameni sau teama de Dumnezeu)</p> <p>3. Libertate în Hristos sau libertinaj mascat (umblare în Adevăr și sfințenie; adevărata „libertate în Hristos” – Galateni 5:1-13; libertatea responsabilă: slujire în dragoste; sfințenia ca expresie a adevăratei libertăți; libertinajul moral)</p> <p>4. Cumpătare și milostenie sau consumerism și risipă (cultivarea milei, compasiunii și a iubirii aproapelui – Luca 10:25-37; păstrarea și administrarea responsabilă a lucrurilor încredințate nouă; practicarea milosteniei și dărnicii)</p> <p>5. Prietenie și dragoste (fundamente biblice pentru o prietenie curată; relații cu persoane de sex opus; principiul curăției inimii și al integrității personale; rolul lui Dumnezeu în alegerea partenerului; pregătirea pentru căsătorie)</p> <p>6. Autodisciplină și valori personale în relații (autocontrolul și castitatea versus imoralitatea și instrumentalizarea sexualității; sexualitatea ca dar divin; autocontrolul ca rod al Duhului Sfânt; consecințele spirituale și emoționale ale imoralității; căsătoria – cadrul rânduit de Dumnezeu pentru exprimarea sexualității)</p> <p>7. Eliberarea din cercul vicios al dependențelor (pornografie, substanțe halucinogene, alte vicii; păcatul ca robie spirituală – Ioan 8:34-36; dependențele moderne și efectele lor asupra sufletului și trupului; eliberarea oferită de Hristos)</p> <p>8. Tehnologia: prieten sau dușman? (tehnologia ca instrument de cunoaștere, comunicare, împărtășirea Evangheliei sau instrument de divertisment; discernământ spiritual în folosirea tehnologiei; pericolele dependenței digitale; echilibru între mediul virtual și viața reală; responsabilitatea etică în mediul online – mesaj, imagine, comportament)</p>

CLASA a XII-a

COMPETENȚE SPECIFICE (CS) ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE (EAI)

C.G. 1 - Exprimarea identității religioase, la nivel individual și al comunității, în diferite contexte de viață

XII.CS.1.1. Descoperirea, dobândirea și afirmarea propriei identități religioase, valorificând cunoștințele biblice, în diferite contexte de viață (socio-culturale)

- *jocul de rol pentru simularea de modalități autentice și/sau false de exprimare a identității religioase;*
- *vizionarea de clipuri video, a unor secvențe din filme care ilustrează exprimări autentice sau false de identități religioase în context comunitar;*
- *compararea unor texte biblice cu texte literare sau filosofice pe teme comune (sensul vieții, bine și rău, suferința, mântuirea etc.*

XII.CS.1.2. Reflecția critică asupra modului în care exprimarea propriei identități religioase contribuie la promovarea principiilor creștine autentice, despre lume și viață și implicit la dezvoltarea atitudinilor prosociale

- *discuții pe baza unor texte sau pe baza unor materiale video, cu privire la exprimarea identității religioase*
- *lucrul în grup pentru identificarea aspectelor consecvente și a celor inconsecvente de exprimare personală în raport cu identitatea religioasă declarată;*
- *realizarea de proiecte multimedia interdisciplinare (prezentare afiș, mini-documentar sau site) cu teme precum „știință și religie”, „credință și rațiune”, „natural sau supranatural” etc.*

C.G. 2 - Analizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață în religiile lumii

XII.CS.2.1. Recunoașterea diversității religioase, a asemănarilor și deosebirilor în ceea ce privește utilizarea formelor de exprimare religioasă și a modurilor de viață

- *exerciții de documentare cu privire la religiile lumii, valorificând cunoștințele de la alte discipline sau resursele disponibile la nivelul școlii*
- *comparații pe baza unor criterii esențiale, între perspectiva creștină cu privire la lume și viață și diferite alte concepții despre lume și viață;*
- *acțiuni de voluntariat prin care sunt valorificate cunoștințele dobândite în clasă și conduc la formarea de deprinderi și atitudini prosociale;*

XII.CS.2.2. Respectarea diversității religioase în condițiile exprimării propriei identități religioase în conformitate cu învățătura de credință proprie

- *elaborarea de proiecte care să evidențieze cunoașterea în profunzime a concepției creștine despre lume și viață, precum și raportarea adecvată la alte concepții despre lume și viață*
- *dezbateri despre diversitatea religioasă și modurile oneste și corecte de exprimare a propriei concepții religioase;*
- *conversații euristice care să conducă în mod constructiv la formarea de puncte de vedere argumentate cu privire la valorile care ghidează mersul societății;*

C.G. 3 - Adoptarea unor decizii responsabile privind viața personală și comunitară, în concordanță cu valorile religios-morale

XII.CS.3.1. Stabilirea criteriilor pentru luarea de decizii responsabile în situații importante și problematice, în acord cu învățătura Sfințelor Scripturi

- *autoanalize privind modul propriu de exprimare și aplicare a principiilor religioase;*
- *elaborarea unui plan de ameliorare a prestației personale în context comunitar;*

- elaborarea de liste de tipul „Ce principii luăm în considerare înainte de a decide cum ne raportăm la diferite aspecte ale vieții?” (exemple: Cu cine mă căsătoresc? Cum mă raportez la cineva care gândește foarte diferit față de mine?);
- lectura, interpretarea corectă a textului biblic și formularea de aplicații ale principiilor biblice în diferite contexte de viață;

XII.CS.3.2. Reflecția critică asupra modului de luare a deciziilor și asupra modului în care deciziile luate afectează viața personală și comunitară

- studii de caz pentru identificarea și ilustrarea de decizii responsabile, în concordanță cu valorile religios-morale, dar și de decizii iresponsabile.
- controverse creative pe teme privind alegerile responsabile și iresponsabile, cu respectarea principiilor de dialog constructiv;
- realizarea de e-book-uri, colecții de mărturii ale tinerilor despre credință și despre experiențe de viață în general.

C.G. 4 - Colaborarea cu ceilalți pentru promovarea comuniunii în societate, prin respectarea valorilor religioase ale fiecărei persoane

XII.CS.4.1. Identificarea modurilor de apropiere și de colaborare cu persoane și grupuri care au o altă concepție despre lume și viață

- dezbateră cu argumente pro și contra a unor subiecte care provoacă de obicei controverse în societate, cu accentuarea importanței unei abordări biblice, plină de adevăr și de bunătate.
- discutarea pe baza unor texte literare sau a unor studii de caz pentru identificarea impactului pe care îl are modalitatea de exprimare a propriilor convingeri religioase;
- utilizarea platformelor educaționale Google Classroom, Moodle sau Padlet pentru organizarea materialelor, în vederea desfășurării unor activități care să faciliteze interacțiunea și colaborarea cu persoane care au o altă concepție despre lume și viață..

XII.CS.4.2. Reflecția critică asupra modului în care propriul comportament și propriile atitudini contribuie la consolidarea relațiilor sociale din societate

- exerciții de recunoaștere a propriului profil de exprimare a valorilor religioase;
- elaborarea unui plan de ameliorare a profilului personal de exprimare a valorilor religioase;
- vizionarea unor documentare care să ilustreze colaborarea cu ceilalți și comuniunea în societate sau dimpotrivă, lipsa colaborării și implicit conflictul cu ceilalți, cu scopul motivării de a fi factori de stabilitate și de progres în societate;
- realizarea unor recenzii de filme cu tematică religioasă și care evidențiază modul în care diversele valori religioase au fost reflectate în viața cotidiană.

CLASA a XII-a

CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

Domenii de conținut	Conținuturi
I. Isus Hristos, modelul desăvârșit de trăire	<p>1. Hristos, Domn al istoriei (Suveranitatea lui Dumnezeu în raport cu toate împărățiile și toți împărații – Daniel 4:17; planul lui Dumnezeu cu omenirea; recunoașterea domniei lui Hristos la finalul istoriei – Apocalipsa 1:7)</p> <p>2. Hristos, făuritorul unei noi creații după chipul Său (2 Cor.5:17 - Isus modelul perfect de fericire, înțelepciune, caracter etc; Isus care dă valoare maximă omului; omul, <i>poemul</i> lui Dumnezeu – Efeseni 2:10)</p> <p>3. Sistemul de valori christic în postmodernism (Biserica, noua societate a lui Dumnezeu; cerul nou și pământul nou – 2 Petru 3: 12-13; bucuria și pacea pe care o dă Dumnezeu – Romani 14:17)</p>

Domenii de conținut	Conținuturi
	<p>4. Hristos, judecătorul tuturor (Isus Mântuitorul și Judecătorul; dreptatea din perspectivă biblică; judecata parțială și cea finală)</p>
<p>II. Identitatea, apartenența și rolul credinciosului în Biserică și societate</p>	<p>Contribuția Creștinismului la dezvoltarea societății</p> <p>1. Dezvoltarea Culturii (bazele iudeo-creștine ale culturii de azi; literatura și arta creștină; Scriptura și alfabetizarea)</p> <p>2. Dezvoltarea Științei (bazele biblice ale științei moderne; oameni de știință creștini; încurajarea cercetării)</p> <p>3. Dezvoltarea Civilizației (repere creștine în structura vieții și societății de azi; Școli, spitale, tehnologie, etc; perioade și evenimente marcate de principiile creștine în istoria civilizației)</p> <p>4. Rezolvarea problemelor individuale și sociale (Creștinismul ca soluție la principalele probleme ale omenirii; exemple de rezolvări în istoria creștinismului; metode unice și eficiente provenite și puse la dispoziție de învățătura creștină)</p> <p>5. Creștinul în dialog cu alte culturi și civilizații (relații, beneficii, influențe, învățături)</p>
<p>III. Creștinismul în raport cu alte concepții despre lume și viață</p>	<p>Concepții creștine și necreștine</p> <p>1. Știință și cultură (adevăr și eroare; revelație și speculație; atitudini corecte în raport cu știința și cultura)</p> <p>2. Educație (secularism și creștinism în educație; importanța educației; caracteristicile și valențele educației creștine)</p> <p>3. Statul și ordinea socială (perspective asupra rolului statului în societate; factori care produc ordine sau dezordine socială; atitudini corecte față de autoritatea politică)</p> <p>4. Încercările vieții și sensul ei religios (diverse perspective cu privire la originea suferinței și a morții; modalități de raportare la suferință și moarte; unicitatea perspectivei creștine cu privire la suferință și moarte)</p>
<p>IV. Alegeri și responsabilități ale credinciosului în fața provocărilor contemporane</p>	<p>1. Creaționism sau evoluționism (aspecte definitorii ale celor două perspective; argumente în favoarea creaționismului)</p> <p>2. Suveranism sau globalism (perspectiva biblică cu privire la patrie și lume în general; răspunsul creștin la provocările legate de suveranism și globalism)</p> <p>3. Cultura Cuvântului sau cultura imaginii (influențe ale imaginii și ale Cuvântului în viața omului și a societății; atitudini și abordări ale acestei problematice)</p> <p>4. Ecumenism sau separatism (moduri de raportare la alte religii; perspectiva biblică în raport cu diferențele cultural-religioase)</p> <p>5. Curajul mărturisirii Adevărului sau conformism (metode de a face față diverselor presiuni sociale și spirituale; rolul harului și adevărului în relațiile interpersonale)</p> <p>6. Atitudini ale omului în viața spirituală și morală (așteptări legitime și nelegitime de la adunările de sărbătoare; importanța ascultării și discernământului în practica slujirii și închinării)</p> <p>7. Inteligența umană sau inteligența artificială (importanța cercetării tuturor lucrurilor și păstrării a ceea ce este bun; discernământul creștinului călăuzit de Duhul lui Dumnezeu)</p> <p>8. Inclusivism sau exclusivism (moduri de raportare la diferite categorii de oameni și grupuri; toleranța creștină)</p>

SUGESTII METODOLOGICE

Sugestiile metodologice oferă repere esențiale pentru proiectarea, organizarea și desfășurarea eficientă a activităților de predare-învățare-evaluare în cadrul orelor de Religie la liceu. Acestea vizează sprijinirea cadrului didactic în personalizarea demersului educațional, prin integrarea unor metode didactice moderne, interactive și adaptate la profilul generației actuale de elevi, inclusiv prin dezvoltarea competențelor digitale.

Programa școlară actuală pentru disciplina Religie promovează o învățare centrată pe elev, care accentuează implicarea activă a elevului în procesul de învățare, contextualizarea conținuturilor religioase în realități de viață concrete, dimensiunea socială a învățării – cooperare, colaborare, empatie, responsabilizarea elevilor în raport cu propria dezvoltare morală, spirituală și civică și dezvoltarea competențelor digitale și media, esențiale pentru învățarea secolului XXI.

A. Strategii didactice – revalorizări ale metodelor tradiționale, noi abordări

Pentru a atinge finalitățile educaționale specifice liceului și a forma competențe relevante, este necesară utilizarea unor metode variate, care îmbină gândirea critică, creativitatea, reflecția și tehnologia. Prezentăm sintetic o listă cu metode tradiționale și moderne, respectiv cu metode care valorizează/ formează competențe digitale, care pot fi utilizate în ora de Religie.

1. Metode tradiționale și moderne

- ✓ Explicația și prelegerea narativă – Asigură prezentarea coerentă a temelor teologice, adaptată la nivelul de înțelegere al elevilor; este potrivită în activitățile care vizează analiza de texte biblice, patristice etc.
- ✓ Conversația euristică – Stimulează gândirea elevilor, prin întrebări bine formulate, conducând la descoperirea personală a adevărurilor religioase; este o metodă care se poate aplica în activități de prezentare a unor concepte religioase.
- ✓ Lectura explicativă și interpretarea textului biblic – Facilitează învățarea la religie, cu accent pe înțelegerea termenilor specifici, semnificația morală și aplicabilitatea în viața cotidiană, fundamentată biblic.
- ✓ Studiul de caz – Îi ajută pe elevi să analizeze și să dea răspunsuri din perspectiva moralei creștine la situații etice complexe (avort, eutanasiu, dreptate socială), pomind de la experiența lor de viață sau de la diferite evenimente și problematice sociale.
- ✓ Portofoliul tematic – Dezvoltă capacitatea elevilor de efort pentru rezolvarea unei teme mai complexe, autonomia în învățare, abilitățile de colaborare și capacitatea de autoevaluare. Elevii adună pe parcursul semestrului reflecții personale, analize de texte biblice, recenzii de filme cu tematică religioasă etc.
- ✓ Eseul argumentativ – Elevii exersează exprimarea opiniilor și formularea de argumente coerente cu privire la diferite evenimente din viața cotidiană sau la teme mai complexe precum: „Este credința compatibilă cu știința?”, „Ce înseamnă libertatea religioasă în societatea de azi?”
- ✓ Dezbateră de tip academic (Oxford-style) – Favorizează gândirea critică, argumentarea, empatia intelectuală. Se abordează dileme morale sau religioase: „Banii pot cumpăra fericirea?”, „Religia și drepturile omului sunt în conflict?”
- ✓ Lectura comparativă – Dezvoltă spiritul analitic și interconectarea cunoștințelor, prin compararea unor texte biblice cu texte literare sau filosofice pe teme comune (ex. iubirea, suferința, mântuirea).

2. Metode care sprijină dezvoltarea de competențe digitale

Predarea Religiei în liceu trebuie să se racordeze la realitatea digitală a elevilor, oferindu-le un cadru în care să-și dezvolte atât gândirea morală, cât și competențele digitale. Iată câteva metode recomandate:

- ✓ WebQuest religios – Elevii investighează diverse teme folosind surse online credibile. Rezultatul poate fi prezentat sub formă de *infografice*, prezentări sau postere digitale.
- ✓ Crearea de conținut digital – Elevii realizează *podcasturi*, videoclipuri scurte, prezentări interactive sau materiale vizuale pe teme religioase. Exemple: un *vlog* despre semnificația unei sărbători, un *tutorial* despre rugăciune, un interviu cu un pastor/membru implicat în comunitate.
- ✓ Utilizarea platformelor educaționale Google Classroom, Moodle sau Padlet pentru organizarea materialelor și a activităților.
- ✓ Quiz-uri interactive (Kahoot, Quizizz) – Pot fi utilizate pentru recapitulare sau evaluare dar și pentru momentele de captare a atenției la începutul unei activități.

- ✓ Crearea unui blog tematic – Poate fi planificată realizarea unui blog al clasei, unde elevii postează reflecții, eseuri, impresii din excursii tematice, recenzii de filme/ documentare. Se dezvoltă competențe media, digitale și de scriere argumentativă.
- ✓ Tururi virtuale și realitate augmentată – Pot fi utilizate pentru vizitarea virtuală a unor obiective religioase (ex. Biserici cu relevanță istorică, centre educaționale contemporane, universități creștine de prestigiu, biblioteci și librării creștine – The Billy Graham Library etc.).
- ✓ Proiecte colaborative online – Elevii din clase sau școli diferite colaborează online pe o temă moral-religioasă. Se pot realiza *e-book-uri*, colecții de mărturii ale tinerilor despre credință.

3. Metode pentru dezvoltarea competențelor verzi

În învățătura creștină, lumea creată este darul lui Dumnezeu, iar omul are chemarea și mandatul de administrator al creației. Educația religioasă poate cultiva în elevi iubirea față de creație ca formă de iubire față de Dumnezeu, conștientizând că distrugerea naturii nu este doar o problemă ecologică, ci și una spirituală: o ruptură a comuniunii cu Dumnezeu, cu semenii și cu lumea. În formarea competențelor verzi prin disciplina Religie, pot fi utilizate următoarele metode:

✓ **Lectura biblică interactivă (cu aplicații digitale)**

Folosind fișe interactive create în Wordwall / Google Forms, elevii pot identifica ușor: texte biblice referitoare la Creație, porunci despre protejarea creației, virtuți precum: cumpătarea, milostenia, recunoștința, smerenia etc. De asemenea, pot realiza o colecție de versete și învățături biblice care fundamentează ecologia creștină.

✓ **Dezbateri teologice cu tematică ecologică**

Elevii pot fi implicați în dezbateri în care să argumenteze din perspectivă religioasă, cu citate din Sfânta Scriptură, teme precum: „Poluarea – un nou păcat al omului modern?”, „Mai putem vorbi despre perfecțiunea creației într-o lume industrializată?”, „Cum putem trăi în armonie cu natura?”

✓ **Rugăciunea și meditația religioasă**

Elevii pot analiza textul Psalmilor 19, 104, 147, 148 etc. Pot medita la frumusețea și perfecțiunea Creației în urma vizionării unor documentare din mediul online sau create de ei.

✓ **Învățarea prin proiecte**

Elevii pot realiza în echipă proiecte multimedia interdisciplinare (prezentare, afiș, mini-documentar sau site) cu teme precum: „Virtuțile creștinului ecologist”, „Cumpătarea creștină – echilibru între dar și responsabilitate” etc.

✓ **Învățarea prin Podcast religios**

Elevii pot crea un *podcast* religios (cu sprijinul profesorului) în care discută teme precum: „Ce spune Biblia despre grija față de natură?”, „De ce consumismul este o problemă spirituală?” etc. prin care se încurajează gândirea critică și exprimarea valorilor religioase în limbaj actual. Pot fi invitate diferite persoane: pastori, profesori universitari, ecologiști creștini etc.

✓ **Învățarea prin implicare în comunitate (*Service learning* religios)**

Elevii pot fi implicați în: acțiuni de voluntariat ecologic, campanii de informare cu mesaje creștine (ex: „Creația este darul lui Dumnezeu pentru om”, „Cumpătarea începe cu o inimă recunoscătoare” etc.), organizarea unor acțiuni pentru protejarea mediului (în cadrul unor parteneriate Școală-Familie-Biserică).

Prin diversificarea metodelor didactice și adaptarea lor la contextul actual, ora de Religie devine un spațiu privilegiat în care elevii învață să înțeleagă corect valorile morale și rolul acestora în dezvoltarea personală și socială, să trăiască autentic și să acționeze responsabil, să își dezvolte echilibrul interior și emoțional în lumina credinței, să exerseze competențe digitale și sociale esențiale pentru lumea contemporană, să își afirme identitatea spirituală, valorile și apartenența la comunitatea de credință.

B. Abordarea conținuturilor

Abordarea conținuturilor presupune o atitudine flexibilă a profesorului de Religie, prin accentul pus pe: valorificarea experiențelor de viață ale elevilor; accentuarea caracterului aplicativ al conținuturilor, creând contexte semnificative de învățare pentru viața reală; abordări diferențiate ale conținuturilor învățării, în acord cu experiențele elevilor și cu contextul social în care trăiesc aceștia; realizarea de conexiuni între Religie și alte discipline de studiu.

Conținuturile propuse în programa școlară nu reprezintă teme de lecții, ci unități tematice. Numărul de conținuturi (între 20-21 teme, la nivelul fiecărei clase) de pe parcursul unui an școlar permite: abordarea unor conținuturi pe parcursul mai multor ore, în funcție de complexitatea acestora,

de nivelul clasei de elevi, de particularitățile comunității; abordarea unor teme sau aspecte suplimentare, cu rol de adaptare a orei de Religie la specificul clasei de elevi/a comunității.

Ordinea abordării conținuturilor nu este una prestabilită prin programa școlară. Profesorul are libertatea de a planifica în manieră personalizată ordinea în care va prezenta temele, în acord cu logica firească a domeniului și cu specificul vieții religioase a comunității, precum și în relație cu teme de la alte discipline de studiu.

Din punctul de vedere al specificului domeniului teologic, s-a utilizat următoarea matrice de dezvoltare a conținuturilor:

- pentru fiecare an de studiu s-a ales o temă centrală: „Creștinul născut din nou” (clasa a IX-a), „Creștinul în relație cu Biserica” (clasa a X-a), „Creștinul în relație cu lumea” (clasa a XI-a), „Creștinul în relație cu istoria” (clasa a XII-a);

- la nivelul fiecărei clase, tema centrală a fost abordată din perspectiva a patru domenii, centrate pe: aspecte de învățătură creștină („Isus Hristos, modelul desăvârșit de trăire”), aspecte de viață comunitară („Identitatea, apartenența și rolul credinciosului în Biserică și societate”), aspecte de istoria religiilor sau a altor concepții și credințe („Creștinismul în raport cu alte concepții despre lume și viață”), aspecte de morală religioasă aplicată („Alegeri și responsabilități ale credinciosului în fața provocărilor lumii contemporane”);

- pentru domeniul II de conținut „Identitatea, apartenența și rolul credinciosului în Biserică și societate”, conținuturile sunt așezate sub o subtemă: „Creștinul în relație cu sine și cu cei din jur” (clasa a IX-a), „Sistemul de valori în Biserica primară” (clasa a X-a), „Creștinul și lumea în care trăiește” (clasa a XI-a), „Contribuția Creștinismului la dezvoltarea societății” (clasa a XII-a);

- pentru domeniul III de conținut „Creștinismul în raport cu alte concepții despre lume și viață”, conținuturile sunt așezate sub o subtemă: „Concepții creștine și necreștine”, iar conceptele sugerate la conținuturi, pentru fiecare clasă, vor fi tratate plecând de la definirea lor, modalități concrete de abordare și implicațiile acestora, în Creștinism și în alte concepții despre lume și viață. Se vor avea în vedere cel puțin două alte concepții, dintre: Islamism, umanism secular, panteism, new-age, ateism, marxism, postmodernism;

- pentru domeniul IV de conținut „Alegeri și responsabilități ale credinciosului în fața provocărilor contemporane”, unele conținuturi sunt formulate asemenea unui contrast între posibila alegere creștină și oferta societății contemporane. În abordarea temelor de acest tip, se va urmări: definirea termenilor din perspectivă creștină și din perspectivă seculară, natura, magnitudinea și implicațiile provocărilor contemporane, precum și răspunsul creștin în fața acestor provocări.

În abordarea conținuturilor se pot utiliza elemente de tip predominant confesional (texte biblice și scrieri literare din perspectiva teologiei baptiste), recomandate a fi abordate pe parcursul fiecărei clase. Acestea nu vor fi analizate ca unități de conținut de sine stătătoare, ci vor constitui modalități de exemplificare a temelor anterior menționate.

Clasa a IX-a:

- repere biblice fundamentale: Ioan 14; Evrei 11:1, 12:2-4; 2 Corinteni 4:18; 1 Timotei 1:15; Luca 19:10; Ioan 6:44; Ioan 1:14; Coloseni 1:15; Ioan 8:36, 14:6; Galateni 5:19-24; Efeseni 4:15-16; Iosua 24:15; Psalmul 127; Efeseni 4:32; 1 Tesaloniceni 4:11; Psalmul 90:17; Proverbe 12:11; Romani 13:7; 1 Timotei 2:1-2; 2 Corinteni 5:20; Psalmul 8:4-9; Filipeni 3:10-11; Evrei 2:6; Psalmul 1; 119:105 etc.

Clasa a X-a

- repere biblice: Ioan 14; Deuteronom 28:13; 1 Corinteni 13; Isaia 43:23; Proverbe 16:9, 19:21; Evrei 11:7, 28; Romani 12:14-21 etc.

Clasa a XI-a

- repere biblice: Matei 4-7 (Predica de pe Munte); Matei 8:5-13 (Isus și sutașul roman); Matei 15:21-28 (Isus și femeia cananeancă); Ioan 4:1-26 (Hristos și femeia samariteană); Ioan 14:17; Efeseni 6:10-18; Genesa 1-2; Psalmul 19; Romani 8:19-22; Matei 5:3-12; Ioan 15:11; Exod 20; Matei 22: 37-40; Romani 2:15; Coloseni 3:23; Efeseni 4:28; Galateni 5:1-13; Luca 10:25-37; Ioan 8:34-36 etc.

Clasa a XII-a

- repere biblice: 2 Corinteni 5:17; Daniel 4:17; Apocalipsa 1:7; Ioan 3:16; Efeseni 2:10; 2 Petru 3:12-13; Romani 14:17 etc.

C. Contexte și medii de învățare

Ora de Religie, în învățământul liceal, trebuie să răspundă nu doar nevoii de formare morală și spirituală, ci și realităților unei educații moderne, orientate spre dezvoltarea integrală a elevului. În acest sens, este necesară folosirea unor contexte și medii de învățare variate, care să susțină învățarea activă și colaborativă, formarea competențelor, echilibrul emoțional și spiritual al elevilor, legătura cu comunitatea și viața reală.

1. Spații educaționale

- Săli cu aranjamente flexibile – mobilă ușor de reconfigurat, pentru lucru individual, în perechi sau în grupuri. Astfel, se poate trece de la predare frontală la activități colaborative.
- Spații de liniște și reflecție – spații special amenajate în clasă (cu citate motivaționale) care oferă elevilor un cadru intim și liniștit pentru reflexie, rugăciune personală, meditație sau exprimarea gândurilor și emoțiilor într-un jurnal personal. Pot fi folosite la începutul orei sau pentru activități de autocunoaștere.
- Cabinetul de religie/ Ateliere de creație religioasă – spații destinate realizării de afișe, lucrări artistice cu tematică religioasă, colaje, prezentări tematice, în care elevii își pot exprima creativ viziunea asupra valorilor creștine.
- Clădirea bisericii și centrele educative, ce oferă un loc pentru rugăciune și meditație, dar și spații de activități curriculare și extracurriculare de diferite tipuri.

2. Învățare combinată (fizică și digitală)

- Învățare mixtă – combinarea lecțiilor desfășurate în clasă cu activități online. De exemplu: temele pot fi trimise prin platforme educaționale, iar elevii pot urmări materiale video sau audio religioase ca suport pentru reflecții sau dezbateri.
- Învățare în secvențe de format scurt – utilizarea de materiale digitale scurte (video, citate, versete, imagini cu mesaje morale) pentru a declanșa discuții sau pentru a oferi elevilor „pastile de înțelepciune” creștină ușor de reținut.

3. Învățarea prin utilizarea realității virtuale (VR) și augmentate (AR)

- Vizite virtuale – folosirea tehnologiei pentru vizitarea unor locuri cu semnificație religioasă (Biserici cu relevanță istorică, centre educaționale, universități creștine de prestigiu, biblioteci sau librării creștine) fără a ieși din clasă. Aceste experiențe pot fi completate cu activități de cercetare, prezentări sau reflecții scrise.
- Simulări și reconstituiri – folosirea aplicațiilor care reconstituie evenimente sau narațiuni biblice, epoci istorice, personaje biblice, pentru ca elevii să înțeleagă mai profund contextul religios și mesajul spiritual al acestor momente.

4. Învățare personalizată și adaptată

- Trasee personalizate de învățare – profesorul poate crea activități diferențiate în funcție de nevoile, nivelul și interesele elevilor, de specificul experienței religioase a acestora.
- Accesibilitate pentru toți elevii – folosirea diverselor forme de exprimare (scris, vorbit, desenat, înregistrări audio), astfel încât fiecare elev să-și poată exprima ideile și trăirile religioase într-un mod autentic și accesibil.

5. Învățare prin colaborare și implicare comunitară

- Proiecte în echipă sau în parteneriat cu alte școli – realizarea de activități comune pe teme religioase sau morale.
- Campanii educative sau sociale – elevii pot organiza acțiuni caritabile, expoziții sau campanii în cadrul școlii sau al comunității, promovând valorile creștine precum solidaritatea, iertarea sau respectul față de aproapele.

6. Practici cu rol spiritual și emoțional

- Momente de rugăciune sau liniște – la începutul sau finalul orei, pot fi introduse scurte momente de rugăciune, tăcere meditativă sau ascultare a unei reflecții audio cu mesaj religios.
- Lectură religioasă ghidată – citirea unor texte biblice sau morale urmată de reflecții personale, scrise sau în grup. Se pot folosi fragmente relevante din Biblie, autori contemporani sau mărturii de credință.
- Note personale – activități precum „Scrisoare către Dumnezeu”, „Jurnalul meu spiritual” sau „Gândul zilei”, prin care elevii își pot exprima trăirile interioare, dorințele, mulțumirile sau întrebările existențiale.

7. Inteligența artificială ca facilitator al învățării (sub îndrumarea profesorului)

- Elevii utilizează aplicații bazate pe inteligență artificială pentru a explora conținuturi religioase, sub îndrumarea profesorului.
- AI oferă explicații suplimentare, exemple, sinteze sau definiții pentru o mai bună înțelegere a temelor studiate.
- Profesorul ghidează activitatea, stabilește obiective clare și monitorizează modul în care elevii folosesc AI.
- AI sprijină învățarea personalizată, oferind feedback și resurse adaptate ritmului fiecărui elev.
- Elevii pot folosi AI pentru a formula întrebări, crea prezentări, reflecta asupra valorilor morale și religioase.

Prin valorificarea acestor contexte și medii de învățare, elevul este plasat în centrul procesului educațional, ca participant activ, nu doar receptor de informații, se formează nu doar competențe cognitive, ci și dimensiunea emoțională și spirituală a elevului, se creează o legătură între tradiție și inovație, între valorile perene ale credinței și cerințele societății actuale. Astfel, Religia devine o disciplină vie, ancorată în realitate, cu impact formator asupra caracterului, atitudinilor și alegerilor personale.

D. Aspecte privind evaluarea

Odată cu includerea Religiei ca disciplină opțională în cadrul examenului de Bacalaureat, procesul de evaluare capătă o importanță și mai mare în configurarea traseului educațional al elevilor. Evaluarea în liceu trebuie să reflecte atât formarea competențelor cognitive și spirituale, cât și capacitatea de aplicare a valorilor moral-religioase în viața personală și comunitară.

1. Relația organică predare-învățare-evaluare

În cadrul orei de Religie la liceu, evaluarea este strâns legată atât de învățare, cât și de predare, constituind împreună un sistem coerent și dinamic. Evaluarea nu trebuie privită ca o activitate separată, ci ca un proces continuu, integrat în întregul parcurs educațional, care oferă feedback valoros pentru elev, dar și pentru profesor. Această relație organică implică:

- adaptarea strategiilor de predare în funcție de nevoile identificate ca urmare a evaluărilor inițiale, de parcurs, finale;
- orientarea învățării către formarea de competențe reale, nu doar acumularea de cunoștințe;
- motivarea elevului, prin recunoașterea progresului său și prin valorizarea reflecției personale;
- corelarea evaluării cu finalități educaționale, în special în perspectiva includerii Religiei ca disciplină opțională de Bacalaureat.

Evaluarea contribuie astfel la formarea și dezvoltarea competențelor specifice disciplinei Religie, la îmbunătățirea continuă a predării și a învățării, prin adaptarea conținuturilor și metodelor la nivelul real al clasei, prin sprijinirea elevului în procesul de autocunoaștere și asumare a valorilor creștine.

2. Evaluarea ca mijloc de motivație și reglare

La liceu, evaluarea va accentua două funcții esențiale ale evaluării: funcția de reglare și funcția motivațională.

Evaluarea oferă profesorului feedback cu privire la eficiența metodelor folosite, la înțelegerea conceptelor și valorilor de către elevi, la necesitatea de adaptare sau reluare a unor conținuturi, respectiv la progresul fiecărui elev.

Din perspectiva elevului, aflat în etapa consolidării identității și a asumării valorilor personale, evaluarea trebuie să valorizeze progresul personal al acestuia, să încurajeze implicarea lui activă și autentică, să pună accent pe responsabilitate și autocunoaștere, respectiv să susțină decizia informată privind continuarea studiilor sau alegerea unei direcții vocaționale/ profesionale.

3. Metodologia evaluării

a) Evaluare tradițională (sumativă și formativă), prin:

- teste scrise (cu itemi obiectivi și subiectivi);
- evaluări orale structurate (răspunsuri argumentate, eseuri).
- verificarea învățării prin întrebări și activități de consolidare la finalul unităților de învățare.

b) Metode moderne/ alternative de evaluare

- portofoliu personal – colectare de reflecții, eseuri, jurnale spirituale, fișe de activitate, proiecte și produse creative realizate în timp;

- proiectul tematic – individual sau în grup, cu teme relevante din programa de Religie, ce implică documentare, aplicare practică și prezentare argumentată;
- autoevaluarea ghidată – prin fișe sau jurnale de reflecție, elevii sunt invitați să evalueze ce au înțeles, cum s-au raportat emoțional și ce valori au interiorizat;
- observarea sistematică – a participării, a implicării în discuții și dezbateri, a comportamentului și atitudinilor exprimate în contexte de învățare;
- evaluarea produselor de învățare – afișe, prezentări, creații artistice sau digitale cu conținut moral-religios;
- studii de caz și rezolvarea de dileme morale – permit evaluarea capacității elevului de a analiza critic, de a formula judecăți morale și de a aplica valorile creștine în situații reale;
- activități practice – implicarea elevilor în acțiuni cu caracter moral, filantropic sau spiritual, care pot fi ulterior evaluate prin jurnal de reflecție, discuții sau portofoliu.

c) Metode care valorifică competențele digitale și interdisciplinare

- proiecte realizate cu ajutorul tehnologiei: prezentări, materiale video, podcasturi tematice;
- portofolii digitale: organizarea materialelor pe platforme educaționale (ex. Google Classroom, Moodle);

4. Valorificarea progresului individual

În centrul procesului evaluativ rămâne progresul elevului, nu comparația între elevi. Astfel, se va urmări cum evoluează fiecare elev din punct de vedere cognitiv, afectiv și spiritual, cum își dezvoltă capacitatea de a reflecta, a decide, a ierta, a fi solidar, în ce măsură valorile creștine devin parte a identității personale.

Evaluarea la disciplina Religie în liceu trebuie să devină o călătorie de autocunoaștere, reflecție și angajare personală. Mai ales în contextul includerii acesteia ca opțiune pentru Bacalaureat, este esențial ca procesul de evaluare să fie cuprinzător (valorificând toate dimensiunile învățării), personalizat (adaptat ritmului și profilului fiecărui elev) și motivant (stimulând dorința de cunoaștere, de aprofundare și de trăire autentică a credinței).

E. Religia ca disciplină de Bacalaureat – implicații pentru predare-învățare-evaluare

Dacă elevul optează pentru Religie ca disciplină de Bacalaureat, evaluarea finală trebuie să reflecte:

- claritatea și coerența exprimării orale sau scrise;
- cunoștințele teologice fundamentate pe textul biblic și pe reflecția morală;
- capacitatea de argumentare morală și religioasă;
- interiorizarea valorilor și aplicarea lor în contexte personale și sociale.

Pregătirea pentru această evaluare poate include: simulări de probă scrisă, ateliere de argumentare și dezbateri, exerciții de interpretare a textului biblic sau a mesajelor spirituale, reflecții pe marginea unor teme de actualitate.

Un aspect important îl constituie în acest context evaluarea prin teste grilă, care reprezintă o propunere modernă, menită să aducă mai multă obiectivitate și eficiență în procesul de examinare. Acest tip de testare permite corectarea rapidă și eliminarea erorilor subiective, oferind tuturor elevilor șanse egale. Totuși, religia este o disciplină care pune accent pe valori, reflecție personală și înțelegere profundă, aspecte greu de surprins doar prin alegeri de tip grilă. Prin urmare, este important ca forma de evaluare să păstreze un echilibru între rigoarea testării și specificul acestei discipline de învățământ.

Pregătirea pentru evaluarea la religie prin teste grilă presupune o abordare diferită față de învățarea clasică, axată pe redactarea de eseuri sau răspunsuri dezvoltate, și implică:

- înțelegerea temelor esențiale din programa școlară;
- memorarea noțiunilor-cheie, în condițiile în care testele grilă cer adesea identificarea corectă a unor termeni, personaje, texte sau concepte, fapt care implică reținerea de date și idei principale, respectiv identificarea cu ușurință a unor concepte din context;
- exersarea cu teste grilă, pentru a familiariza elevul cu formatul acestora, din manuale, culegeri, platforme online, care facilitează analiza greșelilor și conștientizarea lacunelor;
- dezvoltarea atenției și a concentrării, prin exerciții de citire atentă a întrebărilor și a tuturor variantelor de răspuns pentru evitarea confuziilor între termeni apropiați;
- organizarea eficientă a timpului, care implică realizarea unui plan de învățare structurat, în care materia este împărțită pe teme, revizuirea regulată a cunoștințelor, simulări ale examenului de bacalaureat, pentru a gestiona timpul în examen.

Pregătirea pentru acest tip de evaluare combină memorarea logică cu practica aplicată și atenția la detalii, fiind o modalitate eficientă de a consolida cunoștințele religioase într-un format accesibil.

Profesorul poate utiliza metode și tehnici didactice moderne și adaptate scopului evaluării.

1. Învățarea prin exersarea testelor grilă, pentru familiarizarea cu structura testului și cu tipul de întrebări
2. Învățarea prin intermediul fișelor structurate și a schemelor recapitulative, care ghidează elevul în procesul de învățare și recapitulare
3. Învățarea prin jocuri (de tip „quiz”) sau concursuri, pentru creșterea motivației și repetarea activă a informațiilor
4. Învățarea prin organizatori grafici (hărți mentale/ conceptuale, scheme logice), pentru structurarea logică a informației și evidențierea legăturilor dintre concepte
5. Învățarea prin asociere logică și mnemonică, pentru memorarea detaliilor prin reguli logice sau dispozitive mnemonice, iar nu mecanic
6. Învățarea prin explicații și povestiri biblice, pentru înțelegerea profundă și memorarea mai ușoară a temelor
7. Învățarea colaborativă (peer learning), pentru realizarea schimbului de idei și al sprijinului între colegi
8. Învățarea prin predare (reciprocal teaching), pentru fixarea cunoștințelor și dezvoltarea gândirii critice

O predare eficientă susține atât învățarea logică, cât și memorarea activă, într-un mod atractiv și eficient pentru elevi. Astfel, pe lângă manual, fișe de lucru, culegeri cu teste grilă, pot fi folosite și alte mijloace de învățământ, precum: cartonașe cu variante de răspuns (A, B, C, D), grile scanabile (tip Scantron) – acolo unde sunt disponibile sisteme de evaluare automată, baze de date cu întrebări, din care profesorii pot genera teste variate, afișe/ postere cu concepte religioase-cheie, care facilitează învățarea vizuală.

În tot acest proces, un rol esențial îl are feedback-ul continuu și autoevaluarea, care facilitează conștientizarea de către elevi asupra progresului înregistrat și promovează autonomia acestora în învățare.

F. Adaptarea procesului de predare-învățare-evaluare la specificul diferitelor grupuri de elevi

În cadrul orelor de Religie, este esențială adaptarea strategiilor didactice, a conținuturilor și a modalităților de evaluare pentru a răspunde nevoilor diverse ale elevilor, în special ale celor cu cerințe educaționale speciale (CES) și/sau dizabilități. Acest demers implică utilizarea unor metode active, centrate pe elev, care să stimuleze participarea, empatia și reflecția personală, precum și personalizarea sarcinilor de lucru în funcție de ritmul și stilul de învățare al fiecărui elev. Materialele didactice pot fi adaptate vizual, auditiv sau tactil, în funcție de tipul dizabilității, iar evaluarea trebuie să fie continuă, formativă, oferind feedback constructiv și încurajând progresul individual. Colaborarea cu profesorii de sprijin, consilierul școlar și familia este, de asemenea, un element-cheie pentru integrarea eficientă a elevilor cu CES în activitățile de la clasă, asigurând un climat incluziv și valorificând potențialul fiecărui elev.

GRUP DE LUCRU

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență, localitate, județ
Alb Teofil	Profesor	Școala Gimnazială nr. 1 Tileagd, Bihor
Bucur Maria	Profesor	Școala Generală Silvana, Șimleu Silvaniei, Sălaj
Bugnărug Ioan	Profesor	Liceul Teologic Baptist Timișoara, Timiș
Filea Claudia Lidia	Profesor	Liceul Teoretic „Harul” Lugoj, Timiș
Moldovan Emanuel	Profesor	Liceul Teologic Baptist „Emanuel” Cluj-Napoca, Cluj
Ochiș Anita Teodora	Profesor	Liceul Teologic Baptist „Alexa Popovici” Arad, Arad
Vîrdău Cristina Adriana	Profesor	Liceul Teologic Baptist Reșița, Caraș-Severin

RESPONSABILI/COORDONATORI ȘTIINȚIFICI

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
Zăbavă Mihaela	Consilier CNCE	Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare	Responsabil CNCE
Pîslaru Cătălin	Inspector general MEC	Ministerul Educației și Cercetării	Responsabil MEC
Căpraru Liviu	Profesor	Liceul Teologic Baptist „Logos” București, sect. 3	Coordonator științific

RESPONSABILI/COORDONATORI/COLABORATORI:

Nume și prenume	Funcție/Titlu științific	Instituție de apartenență	Calitate
Bărnuț Daniel	Director de Departament pentru învățământ preuniversitar, Cultul Crești Baptist	, Liceul Teologic Baptist Reșița, Caraș-Severin	Responsabil cult